

J E L E N K O R.

57. szám,

Pest, szombat július 16.

1836.

Foglaló: Magyarország (kinevezések: Alagovich alapítványa; nagy-károlyi tüz; pötlék a gömöri tisztválasztáshoz; György József esperesi székbe igatása; Kritsfalusy Ferencz †.) Schweiz. Anglia (alsóház ülése június 30-án; a pártok ingerültsége; tory választások; elegy.) Franciaország (Allibaud; Lajos Pülöp körlevele; egy párviadali ügy; közlesi gyorsaság.) Amerika (Santana elfogatása 's a' texasiak győzedelme; mexicói lázadás; északamerikai hírek.) Spanyolország (Padro és Lagrana; cataloniai és valenciai tudósítások; Villafranca 's a' carlosi hadierő.) Oroszország. Olaszország. Gabonaár. Penzkelet. Dunavizállás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ő es. kir. felsége gróf Reviczkyt a' toscanai nagyhercegségi udvarhoz követjévé méltóztatott kinevezni. (Eddig ezen udvarnál volt ausztriai követ gróf Senft-Pilsach, Haagába küldetett szinté követi tulajdonságban.)

Ő es. kir. apostoli Fölsége a' magyar kir. udv. kancelláriához június 18k. leérkezett legfensőbb határozata szerint Gerdenich Istvánt sz. kir. Pécs városa plebánusát „Nyír-Pályi sz. Pál“ címzetes prépostjává méltóztatott kinevezni.

Pötlök a' gömöri tisztválasztáshoz: aljegyzők I. Hubay Bertalan és Ratkó Miklós; tiszteletiek. Ragályi Ferd., Madarassy István, Hámos Lajos. Hevesy Bertalan. Vörösmarty Ferencz és Holló Miklós; alügyészek I. Csák Pál. Kirinyi János; tiszteletiek, Czibur Lajos, Matulay János, Ujházy Dávid, Szulay Mátyás, Lovcsányi Pál. Esküttek: a' felső-járásban Szerecseny János a' roznyai, Matulay József a' esztergomi, Török Dániel pedig a' murányi szakaszok részére; tiszteletiek, Bodnár József, Meskó Károly és Porubszky János; al adószedő ezen járásban Holló János; — esküttek a' rátkai járásban Frenyó Ráfael és Valkay János; tiszteletiek Szudy János, Gaál Dániel és Antóny Sámuel; — al adószedő Valkay György; — esküttek a' kis honti járásban Rozinay Károly és Kubinyi Adolf; tiszteletiek: Daxner György és Széplaky Lajos, al adószedő Samarjay József; — esküttek a' serki járásban Csák István és Mikhálek Bertalan, tiszteletiek: Miklovics László, Thuránszky Amand. Losonczy Boldizsár és Kis Gergely József; al adószedő Kis Gergely Károly; — esküttek a' putnoki járásban Héty Sámuel és VadAndrás, tiszteletiek: Batta Bálint, Lenkey Zsigmond, Récz Sámuel és Istók Imre; al adószedő Szelezky István. Csendbiztosak: Kriston Lajos és Czékus János. Levéltárnok Marikovszky Gábor. Fő orvosok Kósa Károly és Marikovszky Gusztáv. Hadnagy Kalas András.

A' magy. kir. udv. Kamara Schindelberger Leopold mázsámestert Soborsinból Nagy-Beckerekre áthelyezni; Batta Mihály pesti pajtaórt mázsássá; valamint Petrovics József tokaji sókerület Homonnára mázsássá kinevezni méltóztatott (k. kam. tud.)

Posegáru. Közlebbi közgyűlésünk alkalmával június 15kén olvastott föl Alagovich Sándor zágrábi püspök ó excjának mult évi septemb. Skárol költ alapítványi oklevele egy nevelő-intézet föllállítására Posega sz. kir. városában az illető püspöki megye szegényebb árva ifjusága számára. Ezen oklevél tartalma szerint főntisztelt püspök ó excja 24 fiú és 5 leány árvának nevelésére az egykori jezuíták kebelbeli tágas épületét annak útján megszerezvén 's igen czélszerűn fölkészítettvén, alaptókéül 60,000 pengő forintot rendelni 's örökösen hagyni méltóztatott. — Mult ősz óta ezen intézetben már csakugyan mind a' két nembeli árvák a' fennevezett számban, egy előjáró fölügyelése alatt, lakással, étellel, ruhával, ágyneművel 's megkívántatott esetben orvossal és gyógyszerrel is ellátva, 's így minden szükségétől mentve a' szelid és czélszerű nevelés malasztjaiban részesülnek. Ez alkalommal az egybegyűlt KK. és RR. az alapítványi oklevelet hálás érzélemmel fogadván, ó excjának kinek ebéli nagylelkűségéért már azelőtt méltó köszöneteket nyilatkoztattak. — megszerzendő képét gyűlési teremökben örök tisztelet jeléül fölfüggesztendőnek nyilváníták, 's örökösítendő nevének a' törvény-könyvbe eszközöndő igtatását a' jövő országgyűlésre küldendő követeik által előterjeszteni végezték. — A' nagytetnek érdemeit az azt követők legjobban jutalmazhatják.

Szatmár-Németi július 5kén öröm-napját üllé, midőn a' helv. vallástételt követők szatmári egyház-vidéke megürült esperesi székébe szinte köz megegyezéssel, 64 ekklezsia közül 58 szavazattal nagytszt. 's tud György József urat, szatmárnémeti részi lelkipásztort, ezen egyház-vidék főjegyzőjét 's több ns. vmegyé táblabíráját, ülteté be. Nevelé az ünnepet az ekklezsia mind két renden levő előjáróinak számos jelenléte, 's mind folyó mind kötött beszédben nyilatkoztattott szíves kívánságok.

Nagy-Károly, július 6. Alig volna képes valaki azon nagy rémülést leírni, melly ezen várost érte mult június 25ikétől bezárólag július 3ikaig — Ugyan is június 25kén tűz támadt, de minthogy ezen városbeli tűz-oltás vetélkedhetik akármely városéval, csak 3 ház égett el. Ez történt délután 2 órakor. Midőn nagyában eloltatott már az égés, 4 órakor ismét tűzet kiáltottak; ekkor már a' szél is kedvezett, 's 12 ház égett le. Következő nap vasárnap, ismét tűz, és 2 ház ég hamuvá. Az ezt követő nap hétfőn országos vásár esvén, jóeleve megtétezt a' rendelés, hogy senki be ne eresztessék; a' vásár tehát kinn tartott a' mezőn. — Könnyen képzelhető, mikép hatott ez az embernek a' nélkül is megrettent szívére, de be is teljesedett a' múltól félt, mert ugyan az

nap megint tűz ütött ki, 's ujra egy ház égett le. Már ekkor a' félelem annyira ellepott mindenkit, hogy senki semmit, a' minnek csak értéke van, hon tartani nem mert; nem látott az ember egyebet mint rakodást és költözést; asszonyok, gyermekek a' mezőre szaladtak, szabad ég alatt tartózkodtak, 's egyedül a' bátrabb férfiak maradtak házaiknál mint örök, várva következő sorsukat. Június 28ikán délután 4 óra után a' harang félrevereése jelenté, hogy a' város egyik végén ismét ég. Eolus, a' szelek istene, teljes pofájából bele fűtt, fölült a' tűznek okádó lángjára 's a' legnagyobb sebességben keresztül nyargalta a' városnak amaz egyik egész oldalát; négy utca szélességben egyszerre égett, úgy hogy egy óra alatt elégett 367 egész telkű, és 93 zsellér-ház, melly szám, épületekre nézve összesen majd ezerre rüg. Századok szorgalomgyümölese egyszerre füstbe ment! Következett éjszakán a' nyomorúság jajain, 's a' marhák szörnyű bögésén nincs szív, melly meg nem lágyult volna Csudálatos gondviselése az Istennek, hogy ember egy sem veszett el: elveszett azonban minden eleven szín, egyik a' másikkal halaványságán rettent meg 's a' legerősök is elveszték a' sulyegyet 's tántorogtak mint forró betegségben sínylódott, ki előszer próbálja ismét a' járkálást; annyira jutánk, hogy félelmökben sokan, ámbár távol e' tüztől, önként leszaggaták házaik tetejét; több napig nem mert senki még a' konyhában is tüzet rakni. Illy helyzetben éltünk egész e' f. hónap 3ikaig, midőn némelyek neki bátorodtak az erősebb épületekbe visszatérni; a' kalmárok boltjaikat is kezdék nyitogatni, 's minthogy ez ideig az Isten védangyala megóalmazott, a' bizodalom helyre áll, a' kétségbeeséssel határos rémülés enyészik. Földesurunk gróf Károlyi György ur vállait leeresztette a' sors csapását velünk hordozni; e'lyziumhoz hasonló szép virág kertjének nemcsak kapuit szabadon kinyitatta, hanem több helyen kő falait is bevagdaltatta, hogy az emberek vagyonaikat, gyermekeiket oda helyezhessék; a' sok fa menedéket nyújtott, de egyszersmind számtalan lett a' kár a' külországi ritka növények letaposásából; ez azonban mind csekélység, a' valóságos segedelem nem ebben állt: mindennemű élelem osztatik minden nap a' szűkölködőknek, az építési fa nem csak ingyen adatik, sőt a' mélt. uraság azt mindenkinek haza is szállíttatja; egyéb materiálakat, mellyeket maga is kész pénzen veszen, u. m. sündelyt, léczet, deszkát 's a' t. hosszabb időre hitelbe adatja a' legjutalmasabb áron. De hálátlanok volnánk, ha nyilván nem ismernék el azt is, a' mit Kende Zsigmond ur ezen ns. megye első alispánja okos rendelésével eszközölt 's nemes fölládozással végrehajtott; kezdetől fogva még el nem hagyta ezen várost; éjjel nappal ébren, minden szerencsétlenségnél előáll; önmagát láttuk sövényeket vagdálni, melly által a' tűznek terjedelme elvágott; — ez a' valóságos serkentés. — Jóság-igazgató Flekl Károly urnak fíradhatlansága, kegyessége és bölcs rendelkezései föntebb állnak minden magasztalásnál.

Debreczenben június 28ikán 7 napi máj- és bélgyuladástól származott betegség után elhunyt Kritsfalusy Ferencz ur, nagyváradi kanonok, sz. László kispópostja, és sz. kir. Debreczen városa plebánusa életének 61 évében.

S C H W E I Z.

A' schweizi republikanus hoszasan elmélkedik az „Ifju Németországról,“ melly név alatt, mint tudjuk, a' szökevények egy része tilkos összeesküvést forralt a' szomszéd státusok ellen. E' politikai egyesület belső szerkezete semmiben sem különbözött a' zsványokétól; mert mindenik tag ál gunynév (spitz name) alatt fogadtatván be, köteles volt az előjáróság parancsát, habár halált mondott is az valaki fejére, vakon teljesíteni, 's végrehajtani. Közönségesen azt hiszik, hogy Lessing rég nyomozott meggyilkoltatását is ezen egyesület eszközlé mert minden nyom politikai jelenségekre mutat. —

A N G L I A.

Jun. 30ról Londonból érkezett tudósítás szerint a' két parlamentház olly igen veszélyes összeütközése az irlandi hatóság-törvényjavaslat végett, úgy látszik, mellőzve van. — A' felsőház okai, mellyeknél fogva az alsóház javaslatát félrevetette, e' napon közöltettek az alsóházzal, 's John Russell lord beszéde elejéből, mellyet a' tárgy fölött tartani kezdé, azt lehete kivenni, hogy a' törvényjavaslatot ez által leteszik, 's akkorra halasztják, midőn a' felsőház többségében az kedvezőbb 's engesztelőbb érzelmeket fog gerjeszteni. —

Az alsóház ülésében jun. 30án J. Russel lord, mintán felolvastaték a' felsőház tudósítása azon okok fölött, mellyeknél fogva szükségesnek hitték, megmaradni indítványaik mellett, — előadja javaslatát e' tudósításra nézve, melly oda járul, hogy meg-

maradván a hatóságok behozása iránt már egyszer felállított elveik mellett, a lordok tudósítása csak három hónap múlva vétessék megfontolás alá, mi által a nemis lordoknak elég idő fog adni, eddigi határozásaik megmáskítására. — E javaslat kevés vitát után el is fogadtatott. J. Russel lord többek közt következőleg nyilatkozott: „Szükségtelemnek látom a lordok által adott nyilatkozást meghányi, s ez által az országos dolgokra szánt időt elvesztetgetni, de ki kell mondanom, mikép én épen ezen nyilatkozásból merítem a reményt, hogy a lordok kevés idő múlva engedni fognak a szükségnek s Irlandnak népszerű és tartós hatóságot adandnak. Sajnálom azonban, hogy a ház ez alkalommal szükségésnek vélte, ellenkező határozást hozni (halljuk!). Ismétlem: ha ezen ház többségét az ország támogatni fogja, bizton reményelem, eljövend az idő s tán néhány hónap múlva már, — hol a kérdés békes úton el fog intézteni. Ha e várakozás teljesítellen maradna, a brit alkotmány további fentartásán kétségbe kellene esnem.“ — E nyilatkozás oda látszik mutatni, hogy a parlament csakugyan el fog halasztatni. — E nyilatkozáson Sir R. Peel fenakadt. De a kincstár kancellárja megfelelt Peel szemrehányására s kimondotta, hogy a brit alkotmány további fentartásán csak akkor kételkedhetni, ha bizonyos körülmények megtörténnek, azaz ha egyik vagy másik statushatalom magát, s véleményét nézné a status főcéljának, nem pedig a nép kifejezett szüksége teljesítését. Roebuck ur egyenesen szükségesnek állítá kijavítani a felsőházat, mely felelősség nélkül a nép javára soka sem fog dolgozni, választás nélkül pedig nem felelős. — S noha az angol nép többsége még most nem kívánja a felsőház-javítást, mindazáltal ebeli véleményét hamar megmáskíthatja; mit annál határozottabban fog a nemzet kívánni, minthogy a testület csak saját érdekeire és személyes pénzeszközökre néz. A szónok itt rendre hívá a szót, ki azzal menté magát, hogy a felsőházzal csak történeti tekintetben szolt; de így is rendre hivatott. — A minister javaslata, mint említettük, szavazás nélkül fogadtatott el. —

A francziák királya ellen elkövetett gyilkos merénylet híre 26án déln 1 óraker telegraph útján Londonba is elhatott. Az újságok többnyire megegyeznek abban, hogy a gonosz tett egyes bészüllnek cselekvénye. A Standard így szol arról: „Fájdalom, a most dívatnak indult nagy erkölctelenségnél mindig lesznek emberek Franciaországban, kik a nyilvános gyilkosságot némi hőstettnék nézik. Mint halljuk, Lajos Fülöp azon szomorú elmélkedésbe merült, hogy IV. Henrik huszonkétyszer kerülte el szerencsésen az álgyilkolást, de huszonharmadszor még is áldozatja lett a megkísértésnek.“

A Courier teljesen egyvéleményü a Tempssal, hogy t. i. a gyilkos merénylet megóvására Lajos Fülöp ellen nincs egyéb eszköz közboesátnál, — és — a bolondok házána. —

Mondják, nem tudhatni, előhozandja e O'Connell 30án a felsőház-javításra béjelentett indítványát, minthogy a nap folytában csak oda nyilatkozott: előhozandja, ha „alkalom leend rá.“

A pártok közt oly nagy jelenleg az ingerültség, hogy a legcsekélyebb alkalom is egymás ellen bőszi őköt; példa lehet erre az alsóház június 28iki ülése, melyben Browne kérelmet nyujta be bizonyos John Byrnetól Mayeból, ki panaszt tön bizonyos tanácsbeli ellen, hogy az „megengedett“ élelemmódja gyakorlása miatt befogatta s becsukatta. Percival ezredes, a néhai orange-férfi beszéli, mikép a kérdésben forgó folyamodó egy kóbor-dalnok (Bänkelsänger) Dublinból, s Ballinrobeban a vásár alkalmakor zendítő dalokat énekellet. Cuff rendőrtisztviselő inté őt, hogy ha még egyszer rajta kapják, törvény elé fog állítatni. Hume ur kérdé, valljon a dalok, melyekről a vitéz ezredes emlékezik, nem hangzának e ugy, mint p. o. ezek: „Now put your trost in God, my boys, and keep your powder dry.“ (azaz: „Bizzatok Istenben gyerkőcseim! s tartsátok szárazon lőporotokat.“ — Így kezdődött egyik legkedvesebb orange-dal. Kaczaj.) Percival ezredes úgy vélekedék, hogy azt mindenik protestans szabadon dalolhatja Irlandban. Browne ur: „Nem csudálkozom, hogy a vitéz ezredes oly rendőrtisztviselőt véd, ki pártoknál fogva cselekszik.“ (Nagy tetszés a ministeri oldalon.) A szónok rendre szólítja Browne urat. Shiel ur: „Midőn egyik párt felszabadítja magát arra, hogy hivei szenvedélyeit szóval s dallal ingerelje, menthetni a másikat, ha szinte azon eszközzel él.“ Shav ur azután oda magyarázta a dolgot, hogy Cuff ur a kóbor-dalnokot azért fogatta el, mert rendháborítástól s összecsendüléstől félt. A kérelem a ház asztalára tétetett. —

Déli Warwickshireban a megholt Sheldon nevű reformer követ helyébe választás tartatván, június 29én Shirley ur, conservatív férfi választatott meg 582 szózat többséggel. Ezen s még egy pár választásból, mely a toryk részére ütött ki, elég hirtelen a Times azon következtést húzni, hogy a conservatív érdekek s ideák hatalmat vettek a radical azaz gyökeresen javítani akarók érdekén s ideáján. —

FRANCZIAORSZÁG.

A Journal des Débats következőleg írja le Allibaud-t: „Allibaudnak szép jeles arca van, s kifejezés-teljes pillantása. Haja s barkója fekete. ez álla aljág ér. Tekintete halvány s felöltö déli hangejtése van. Ruházatjában semmi fenakadni való. Ünge fölött tiszta előünet (chemisette) viselt, lábtút nem hordozott, de keztyűje volt. Miután Devisme urtól a három botpuskát, melyeket tőle kívánt, eladta, kettőt egy levéllel visszaküldött hozzá, melyben azt írja neki, hogy mivel nem szándéka többé, mint kal-

márlegény utazni, azokat el nem adhatja; a harmadikat egy kávéházban vesztette el. Vége felé azt mondja, hogy alkalmazást nyert, s most már boldogabb, honnan reményli, hogy Devisme ur kárát megtérítheti. A nyomozás és szembeállítás alatt azokkal, kik a merény után elfogatásában részt vettek, börtönében egy pillanatig sem veszté lélek ébrenségét, s ez borzadást okoz. Allibaud Lajos reszketés nélkül saját kezével aláírta azon jegyzőkönyvet, melyben borzasztó sajnálkozását fejezi ki azon, hogy a lővés czélt nem talált; egyszersmind azt is több ízben megmutatta, hogy tanulta a bírói eljárás szabályait. Egyébiránt, valamint az előbbi, ugy e napon sem ügykezék tagadni vétékét. A peccsőtör meghagyta, hogy a nyomozással mennyire lehet, siessenek. A király kocsijáról a felső részt, melyben a golyó megakadt, levették, hogy bizonyítványul szolgáljon.

Parisi legujabb tudósítások mondják: Az Allibaud póre nyomozásával megbizott biztosság már annyira haladt dolgában, hogy július 2án be fogja adhatni tudósítását, mely esetben a vádlevél azonnal kiadtnék, s Allibaud tán már 7én megjelenhetne a páriszék előtt. — Nyomosnak vélik bizonyos Freysse elfogatását, ki Bordeaux és Toulouse között fogott el, s azonnal Parisha vitétt. Mondják, Allibaud fejét a falba akará verni, hogy magát kivégezze, de őrjei észrevették s meggátolták. Most kártyáz velök. —

Allibaud Mercier ur és asszony mint földjei iránt, azon nyilatkozást tette, hogy neki egy vétkes társa vagy czimborája sincs, nem is merte volna tervét valakire bizni; de hozzá tevé, hogy Franciaországban van legalább 20,000 oly személy, ki szinte olyan elszánt, mint ő. —

A Moniteur szerint a király valamennyi érsekhez s püspökhöz körlevelet bocsátott, melyben meghagyja nekik, adjanak az egyházaikban tartandó misékben hálát Istennek, hogy élete az új gyilkos merénylettől megszabadult. — A párisi érsek erre szinte mindegyik plébanoshoz levelet irt megújében, melyben arra szólítja fel őket, tartsanak hálamiséket a király élete megtartásaért, ki Hazánkban, — „úgy monda előbb a királyi körlevél, most pedig az érsek“ — a vallás tiszteletét fentartani szándékozik. —

Mind ebből, mind már a tavalyi merény alkalmával mutatott részvétből kiviláglik, hogy a papság a kormányal egészen kibékült, mi Franciaországban, hol a papságnak még hatalmas befolyása van sok helyen a köznépre, igen sokat jelent. —

Athalin tábornok, mint a ministeri újságok állítják, szükségesnek tartá a tuileriák udvarába szolgáló bejárást némileg megszorítani, mely czélra az örök parancsa is megmáskíratott. Midőn a király ezt meghallotta, azonnal panrancsot ada, hogy tüstént minden előbbi állapotba helyeztessék ismét vissza. Athalin tábornok némi ellenjavaslatot bátorkodott a királynak e tárgyban tenni, mire a király következő szókkal szakasztá őt félben: „Kedves Athalin, mint ön barátja, köszönöm mind azt, mit tenni szükségesnek vélt, de mint király, és ön tábornoka parancsolom önnek, hogy minden ügy hagyassék meg, mint előbb volt.“ — Mi meg is történt. —

Rouget de l'Isle, a híres Marseillaise dal híres szerzője június 26 és 27e közt éjjel Choise-Royban meghalálozott.

A Cassatio-szék június 30án oly eset fölött hozá ítéletet, mely a bajvivás törvényességébe vágott. 1831ben megvitt, bizonyos Lamarthonie gróf Baudet urral pisztolyra, mindketten bourdeauxi lakosok. Lamarthonie ur, ki első tartozott löni, pisztolyát a légbé süté ki, s azután kiállotta ellene tüzet, ki azonban nem talált, s kezet nyujta neki a kibékülésre. Ez vonakodott; ujra elkezdék hát, s Baudet ur, ki felhívá ellenét, hogy játékot ne üzzön, czombba lövetett, mely sebben 20 nap múlva meghalt. Anyja, mint özvegyasszony, egyetlen fiját vesztvén benne, kárpotlásra idézte a gróft. Az alsó törvényszék elutasítá a vádat, mert a bajvivás nincs törvényesen megtiltva; a királyi törvényszék azonban Bourdeauxban megmáskíratá ezen ítéletet, s a vádló felpörös asszony részére a polgári (tehát nem főbenjáró, criminalis) törvénykönyv 1382, és 1383iki czikkelyinél fogva 4000 franc kárpotlást ítelt; a Cassatio-szék pedig ezen ítéletet megerősíté, mint-hogy Lamarthonie gróf följobbvitelét félrevetette. Remélhetni tán, hogy ezen hasznos előzmény Franciaországban az ujra növekedő párviadal dühét némileg fékezni fogja. —

A következő eset példája lehet azon gyorsaságnak, melyel most tudósítások nagy távolságokban közzé tétetni szoktak. — Jun. 11én estve ötödfél óraker megszavazta a követház az algieri költségeket, 12én a tudósítás telegraph útján Toulonba érkezett, honnan még ugyanazon napon gőzhajón Algierba indult el, hova 14én, azaz már harmadnapra megjött. s az egész városban elterjedt! Ki hitte volna ezt ezelőtt 50 évvel? —

A Messenger szerint Allibaud vallatásai alkalmával semmi kitérést sem enged meg. Ha kitéró kérdéseket tesznek hozzá, tüstént azt mondja: „Semmi titkot; maradjunk a dolognál. Tegnap, midőn Pasquier elnök elhagyta őt, azt mondá hozzá Allibaud: „Reményelem, Ön nem fog ma ismét eljöni, s holnap délig nem fogom Önt látni. Mára elég már, s pihennem kell.“ — Pasquier elnök szemére hányta Allibaudnak gonosztettét s gyávaságát, mire ez azt mondá: „Lássá elnök ur, ezt Ön mondja ám, de nincs igaza; Ön nem képes megítélni engem. Ha Ön követte volna el a merénylet, hibázott volna, mert mindene van, a mi csak szükséges. — Ön jól eszik, jól melegsik; pompás kényelmes lakása, szép szállása

van, jó étele, szép kocsija, 's ha Ön azt tette volna, mit én, akkor csak vesztem volna. De mit veszhettem én? Én nagyszerű cselekvést követtem el hazámért, és senkinek, ki nem merete volna azt tenni, mit én tevék. nem engedhetem meg, hogy engem gyávaságról vádoljon. Minthogy a' nyomozással igen sietnek, 's Allibaud elhalmozzák kérdésekkel, felkiálta: „Lassan! A' törvény útjának időt kell engedni. Én alá nem írom, még szórulszóra előmbe nem adják, a' mit mondtam, mert mindennek ki kell nyomatnia, 's engem a' közönség ítéljen meg.“ — Allibaud azt is mondá az elnökhöz: „Már két hónap óta foglalkozom Önnel; mert előre elgondoltam, hogy azon esetben, ha mindjárt a' tett után meg nem gyilkolhatnám magam, hihetőleg Ön kezébe jutok. Azonban azon terv, hogy megöljem magam, nem volt még szilárdul elhatározva bennem, még akkor sem, ha időm lett volna hozzá; ezt a' véletlenre bízom“ — más ízben ismét visszatért ezen eszmére, 's azt mondá, hogy törrel fegyverzé föl magát azon esetre, ha célirányosnak látná magát meggyilkolni. Azután egybehasonlítá magát Fieschivel (szép előkép) 's mondá, hogy ő még is több bátorságot bizonyít mint Fieschi, mert Fieschi minden előkészületet megtőn az elszökhetésre, ő pedig a' magának kitűzött helyen vesztég maradt. —

A M E R I K A.

Mexico. — A' Morning Heraldban olvashatni: „Megkaptuk a' hirlapokat Ujyorkból jun. 9ig. Megerősítetik azon hír, hogy a' texasiak győztek 's Santanna elfogatott, de nem közlenek róla semmi hivatalos tudósítást. — Az északamerikai újságok úgy tekintik Texasnak az uniohoz állását, mintha az már közel volna. Legújabb gyanánt levelet közlenek Ujorleansból a' háboru színhelyéről, mely majus 23ról 's így következnek: „Flora (schooner) tegnap érkezett ide Houston tábornokkal, a' texasiak főparancsnokával. Kénytelen volt seregét elhagyni, hogy orvosi segély után lásson. Mint-hogy az april 21iki ütközetben veszélyesen megsebesített. A' tábornok saját szájából hallottuk amaz ütközet sikerét, ugymint a' mexicioiak teljes meggyőzetését, 's elnökük, Santanna tábornok elfogatását. Mielőtt Houston a' sereget elhagyta, Rusk ur, a' hadtükárja osztálynokká neveztetett ki, egyszersmind ideiglen rá bizatték a' főparancsnokság is. Mindenfelől csődülnek az önkéntesek. A' texasiak győzedelmök által felbátorítva, egész Brasosig nyomultak előre, 's e' folyón átkeltek; Santanna erős és biztos őrizet alatt Velascoiban maradt hátra. Az egész mexicói fegyveres erőből, mely 7000 főből állott, midőn Texasba lépett, nem maradt több 2500nál, kik Seisma parancsa alatt vannak; de ezek is legnagyobb inség 's nyomorusággal küzdenek, 's megfutamodtak, még pedig részint átúszva, részint talpakon átkelve a' Rio Coloradon. A' mexicói foglyok azt mondják, hogy seregök az april 21iki ütközetben 5000 főnyi erős volt; 200 texasi lovas Burleson ezredes vezérlete alatt nyomon üzte a' futó ellenséget. Egy 250 főből álló mexicói csapat, miután néhány álgút elásott, megadta magát 2 tisztnak 's 50 texasi közlegénynek. A' mexicói táborban vak félelem, ijedség és zavar uralkodott. A' Santanna által ajánlott fegyvernyugvás félrevetett; erre ajánlá, hogy Texas függetlenségét el fogja ismerni, 's Rio Grande legyen a' két status közt határ; ő maga texasiaknál maradjon mindaddig, míg a' függetlenségi szerződés az egyesült statusok által biztosítva, a' mexicói tanács által pedig elfogadva lesz. A' texasiak mindezeknél fogva országukat már szabadnak, 's bátorságosnak, a' háborut pedig bevezetnek nézik. Santanna Houston tábornoknak ajándékozta botját 's nyergét, ki mind a' két tárgyat Ujorleansba hozta magával. Ugy hiszik, a' mexicói sereg végkép el fog törleszteni.“ —

A legújabb hivatalos tudósítások is megerősítik mind azt, mit a' texasiak győzedelméről 's a' mexicioiak veszteségéről a' hírek eddig közöltek, valamint azt is, hogy Santanna fogva van, és Texas függetlenségét kész a' mexicói statussal is elismertetni. A' Globe azonban még azt is hírli Mexicóból, hogy Barragan tábornok halála a' fővárosban nagy zajra 's zavarra adott okot 's alkalmat, úgy annyira, hogy minden fölzendült. A' svéd consul háza kirabolott, őt magát pedig meggyilkolák. Egyik párt mindenképp azon van, hogy zendülést támasszon, 's egyenesen a' fenálló rend ellen nyilatkozik. — A' status mindenütt az anarchia' rémképp mutatja. —

Néhány amerikai hirlap után állítaték, miképp nem igaz, hogy Santanna maga elfogattatott, hanem csak más valamely hason nevű személy. Most azonban a' Neworleans True American című újság majus 14ről megczáfolja ezen állítást, közölve egyszersmind Santanna hivatalos sürgönyét serege külön osztályihoz, mely San Jacintoban a' texasiak fő szállásán april 22én költ, 's mellyben tudósítván őket szerencsétlen ütközetéről, tudokra adja, hogy fegyvernyugvást kötött, 's felszólítja egyszersmind az osztályok parancsnokait, hogy rendszabályaikat ehez képest tegyék meg. Meg hagyja azután, hogy valamennyi fogoly szabadon bocsátassék Goliadból. Junius 6án költ levelek szerint Ujyorkban kölcsön nyitattott meg a' texasiak számára, 's rövid idő alatt 100 ezer dollár iratott alá. Arról is vala szó, hogy tüstént javaslat adassék be a' congressusnak Texas függetlensége megismerésére, miről azonban azt hiszik, hogy nem sikerülend, mert a' texasi alkotmányban egy cikkely megkárosítja az egyesült birodalom határait.

A' True American következőleg tudósít Santanna el fogatásáról: „April 20án éjjel a' mexicioiak 's texasiak közt történt csatázás után Houston tábornok 600 legénnyel 's egész pat-

tantúságával megmozdult 's viradóra mintegy 1200 főből álló mexicói ellenseregre bukkant, mely szinte mozgásban volt; egy puskalövésnyire előttök Houston tábornok állást veve. Kétszeri lövés apró fegyverből 's kartácsal töltött álgymból véget vetett az ütközetnek; a' mexicói katonák eldobák fegyvereiket, 's kegyelmet kértek, — és pedig legtöbben a' nélkül hogy lóttek volna. 600—700 ember megöletett, a' tisztek pedig meg akartak szökni, de a' lovas lövészek őket mind beérték, 's elfogák, kivéven egyet, ki jó előre megfutott, 15 (angol) mérföldig kergették őt, míg végre lova nem messze a' Brasos erdőtől egy mezőterén vele együtt össze nem roskadt. A' szökevény innen gyalog folytatta útját a' vadonban, 's üzőji mindenütt nyomán jártak az iszapban, mellyeket az iménti eső végett világosan ki leheté venni, míg az erdőig jutottak, hol a' nyomot ismét egyszerre elveszték. Az üzők elszéledtek már most és átfürkészték az erdőt, de sokáig hasztalan, míg egyik vén vadásznak eszébe ötlött, hogy az üldözött tán zaklatott medveként fára mászott. Azonnal vizsgálni kezdék a' fatetőket, 's végre csakugyan megtalálák az üzőt vadat egy nagy tölgy ágai közt. Ki legyen a' fogoly, ezt az üldözök nem tudták, csak mikor a' táborba értek vele, hol a' mexicói foglyok felkiáltának: „El general! El gefe! Santa Anna!“ — Az uyorleansi lapokból vett kivonatokon kívül a' texasi biztosak hivatalos tudósításokat kaptak a' texasi ügyviselőktől Ujorleansból, mellyek a' főlebbi adatok igazságát teljesen erősítik. Mihelyt a' hír Washingtonba érkezett, az ottani texasi biztosok azonnal jegyzéket nyújtottak be az elnöknek még éjjel után. — Ujorleansba. utazó által hire érkezett mult hónap Skán, hogy Mexicoban általános lázadás ütött ki Santanna fő urasága ellen, 's úgy hitték, szerencsétlensége siettetni fogja hatalma megbukását. Ezen esetben Iturbide sorsán okulva nehezen menend vissza Mexicoba. Hogy a' texasiak, miután a' fáról lehozták, a' legközelebbi ágra föl nem függesztették, bizonyítja, hogy jobb politikát követtek, mintha a' boszu szomját vágytak volna csilapítani, mellyre pedig eléggé felingerülve lehetnek, megemlékezvén Santanna gyilkosira. Foglyukat jobb célra tartják fen, ugymint kezes gyanánt az ajánlott béke 's függetlenségi szerződés föltételei teljesítésére. A' mexicioiak, úgy látszik, hidegvérűen 's félelem nélkül mentek az ütközetbe, de hamar kelle megijedniök 's zavarodniök. Ők majd nem hasonló számu férfiakkal viaskodtak, kik a' halál bizonyossága által, ha vagy vesztenek, vagy megadják magukat, a' kétségbeesésig harcoltak. A' mexicioiak öt többséggel egy ellen nyakas dühösséggel vittak, de midőn hasonszámmal állottak szemközt, elenyésztett bizodalomuk. Ez, 's a' texasi lövészek túlnyomósága a' mexicói gyalogság fölött, kurta hatástalan puskáikkal, magyarázza meg a' mexicioiak szokatlan nagy veszteségét, 's hogy az ellenségénél miért olly csekély az elhullottak száma. — Ezen események mind kereskedési mind politikai tekintetben igen fontosak az egyesült birodalomra nézve. Hírók Washingtonban nagy benyomást tett, és számos politikus mind éjszokról mind délről azt hiszi, hogy nagy lesz a' mozgás Texas részére. Ki van mutatva, hogy nem csak Texas függetlenségét elismerni, de azt az unioval egyesíteni is szándék egy vagy több statusban, 's úgy tartják, e' körülmények a' jelen ülést meghoszábbíthatják 's a' congressus munkáinak még nagyobb fontosságot adhatnak. Mondják, e' város több lakosinak folyamodása a' congressushoz, kik Texasban földekkel kereskednek, hogy ismertessék el Texas függetlensége, ma fog a' congressusban fölvetetni, 's kétség kívül azon figyelmet fogja megnyerni, mellyet rá fordítani más körülmények közt a' congressusra nézve igen alkalmatlan fogott volna lenni. —

Ejszakamerikai egyesült birodalom. Az egyesült birodalomból érkezett levelek valósítják Livingston urnak, a' francia udvarnál volt északamerikai követnek, rövid betegség után történt halálát. — Majus hónap folytában 15 — 16,000 kivándorló érkezett Európából, 's szállott ki Ujyorkban, jun. 1től fogva pedig Síg több mint 6000. — Ezen arány tehát a' jövő hónapra 20 — 24,000 kivándorlóra mutat. A' nagy gyuladás óta mind élelemnek mind szállásnak kétszeres ára van. — Ujyork lakosai számát 300,000-re teszik.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

A' királyné e' hónap végén la Granjába (Ildefonsoba) menend. A' Messenger érdekes cikket közöl a' la granjai és pardói udvari életéről, mely kastélyokban a' királyné, az aranjeuzi szép napokat elszámlálván, váltogatva szokott lakni. Az európai udvaroknál általában egyszínű életet folytatnak, 's ha itt ott némi különbözés mutatkozik is, ez inkább a' fejedelmek személyes izlésétől, mint országos szokástól függ. Nem így van ez Spanyolországban, melly annyi vihar közt is régi arculatja legtöbb vonását hiven megörzö. Itt az udvar némileg kényszerítve van a' hagyományos szokásokhoz ragaszkodni. Midőn dona Krisztina Spanyolországba jött, az ősi udvari rend teljes szigorúságát találta ott; 's a' jó castillai szemekben nagy szálda volt az, hogy új királynéjok nem akart fátyolt 's mantillát hordani. hanem francia kalapot és schawlt. Azonban, mivel Krisztina szeretetreméltó 's magának barátokat szerezni igen ügyes, végre elnézték ebbeli „szeszélyét“ 's némelly spanyol dámák még követék is a' kárhuzatos példát. — Így ismerkedett meg a' királyné egy francia divatárusnéval, kinek neve Lemercier kisasszony, 's kit ő későbben első udvari dámájának vett. Lemercier déli Franciaországból való, még fiatal 's elég csinos, e' mellett élénk, vállalkozó és cselszövényekre sajátképp alkalmas, mi által

a' királynét magának igen lekötözték. — A' Pardo és Lagranja belseje el van zárva; 's ki nem minster vagy követ, oda csupán Lemerrier kisasszony által juthat bé. — Krisztina szereti ugyan a' visszavonult életet, de nem a' magányt, 's a' kis köröket többre becsüli a' nagy világ lármájánál. — Néhány nevetni szerető udvari dáma, néhány szabadabb viseletű grand, 's néhány ifju őrtiszt, bocsátatnak biztosb közelségre.

Catalóniai tudósítások szerint Zorilla és Mallorca guerilla-vezérek megverettek. — Sebastian ezredes 22én Tristanyt Caldas mellett, Barcelonától éjszakra, megtámadván, 150 emberét elfogá. Altalában a' háboru Catalóniában sokkal élénkebben foly, mint a' kár Navarrában, akár Biscayában — Cordova jun. 25én Logronoba indult. 27én a' carlositák megtámadák a' s. sebastiani vonal jobb szárnyát, de nem nagy erővel, 's mintegy 30 ember veszteséggel visszanyomattak. Evans gen. következő napi parancsot adott ki jun. 18án: miután az előcsapatoknál 's némely s. sebastiani házakban a' szökevényekkel 's carlositákkal gyakori közlekedés vétetett észre, szükségesnek tartja a' fővezér a' katonákat emlékeztetni, hogy most, midőn a' kir. britt hajós-osztályal egészen egyértelműleg munkálkodik, minden britt alattvaló, ki fegyverrel kezében a' carlositákkal egyetérteni vagy azokat segíteni találtaik, e' cselekedete által az angol király ellen is lázadóvá lesz, 's magára halálos büntetést vonand, mellyet, ha elfogatik, angol törvények szerint ki sem kerülhet. — E' különös napi parancsnak oka azon számos szökés, melly a' segédseregnél napi renden van.

Igen szomorú a' szép és virágzó Valencia tartomány állapota. A' lakosok, ha azt nem akarják, hogy a' carlositáktól leöltsenek, kénytelenek hozzájuk csatlakozni. Igy 11én az Alcala de Chiverti kastély őrizete megadá magát Serradornak. A' kormány tisztjei 's a' katonák mindenfelé leöletnek, a' pénztárak kiraboltatnak — Cabrera 16án Ondában volt 's Castellon de la Planát fenyegeté; Serrador, Esperanza, Organista 's a' t. csapatjai Arragonia felé látszanak fordulni. Senki sem áll ellenök; Palarea Valenciában betegen fekszik 's elbocsátatását kéri. Montes, alig nevezeték castelloni cuencái és terueli parancsnokká, mingyárt betegnek jelenté magát 's kibőjt a' neki szánt hivatal alól. Rottenről is hasonlót ír a' Messenger. — Hogy Aguirre Solarte a' pénzügyi tárczát el nem vállalja, teljesen bizonyos; 's hihető, hogy most már azt y Blanco ur fogja megtartani, ki eddig ideiglenesen viselé. — Bilbao vidékét Castor csapatja nyugtalanítja; Santos San Miguel osztálynok jun. 18án ellene kiindulván ütközetre került a' dolog, melly késő éjjelig tartott, 's a' chrisztinóknak 9 holtjukban, 22 sebesükben került. Jun. 24én korán reggel a' carlositák megtámadák Larrasoanát 13 zászlóaljjal 's 5 álgyuval, 's néhány házat megrongáltak, de csak egy embert öltek meg. Bernelle Pamplonában betegen feküdt. Villareal főhadiszállása 27én Duranában volt, közel Vitóriához; Cordova 28án Pamplonába érkezett.

A' M. Herald következő írást közöl Villafrancából, melly d. Carlos mostani helyzetére némely érdekes adatokat foglal magában: Villafranca, d. Carlos mostani lakhelye, egy kised város a' nagy tolosai úton mintegy 9 mérföldnyire a' francia határtól. Mintegy 1500 lakosa van, kik leginkább földmiveléssel foglalkoznak. A' város erősei nem megvetendők, úgy hogy Zumalacarraguy múlt év júniusán 14 napig ostromlá hijában e' várost, noha az őrsereg csak 250 emberből állott 's álgyuval sem bírt. A' villafrancai rendőrség igen szigorú; a' minster (Erro ur) engedelmé nélkül senki sem juthat a' városba, 's annak tolosai és villareali kapuján őrtisztek állanak, kik minden utastól uti levelet kívánnak. Ha az utazó illyessel bír, akkor a' rendőrség tisztségére vezettetik, 's ott utlevele megvizsgáltatik; melly ha elegendő biztosságot nyújt, az utazónak megengedtetik dolgait a' városban végezni, de különös engedelem nélkül nem hosszabbíthatja meg ott tartózkodása idejét. — D. Carlos munkás serege, ide nem számlálván a' lázadás egész tömegét, 35 ezernyi gyalogságból 's 1100 lovasból áll; kikhez járul 450 pattantyús 24 teljes készületű 's mintegy 50 tartalék álgyuval. A' sereg most így van felosztva: Eguia, Villareal, Iturraldé és Gomez tábornokok most 14000 emberrel Vittoriánál állanak, Sarasa gen. 3000rel Bilbao előtt, Iturriza 8000rel S. Sebastian és Passages előtt, Garcia és Taragual tábornokok 6000rel Bernelle francia generált tartják szemmel. A' lovasság nagyobb részint Eguia seregénél van. Az álgjuk Onateben és Mondragonban. A' hadi fegy és rend napról napra gyarapul; legkorlátlanabbak a' seregben a' navarraiak. — Eguiat mindnyájan kedvelik 's benne nagyon biznak, de nagyobb hatáskört 's több valódi sikert ohajtanak. Eguia gondos és vigyázó ember, ő soha semmibe sem kezd, mielőtt az abból eredhető károkat összehasonlítja; de ha egyszer valamit fölállal, azt sikerrel el is végzi. — D. Carlos udvarában komoly tanácskozás volt már a' felett, vajjon nem jobb lenne e. ha d. Carlos az arragoniai és valenciai lázadók közé venné magát, mintegy 6000 katonát magával vivén, a' többit pedig Eguia generálal a' baski tartományok ótalmára hagyván

O R O S Z O R S Z Á G.

Következő azon rendelés vége lényegesen, mellyet az orosz kormány a' duna-hajózás tárgyában kibocsátott: A' szabályok következők: 1) Mindegyik hajó, melly a' Szulina-torkolaton a' Dunába futni szándékozik, köteles, valamint eddig, az őrhajónál megállá-

podni, hogy a' veszteglés szabály szerinti kérdésekre feleljen 2) A' dögmirigyőről gyanús hajó, melly az őrhajóval közösködhetik, utlevelét, 's nevét a' kapitányéval együtt, nem különben a' hajó-legénység egészsége állapotját be fogja jelenteni. Mindez egy óranegyed alatt könnyen elvégezethetik. 3) A' nem gyanús hajónak is meg kell a' duna-torkolatnál állania, de az őrhajóval, melly gyanús állapotban levőnek tekintetik, nem szabad közösködni. Utlevelét az illy hajó olly módon fogja átadni, mükép azt a' szabad közlekedésű parton levő tiszt meghatározandja. — Itt kap az illy nem gyanús hajó egészségi őrt is, melly őt Ismailig vagy Rennieig kísérendi; az őr vigyázni fog, hogy illy hajó semmi gyanús tárggyal érintésbe ne jöjön. 4) A' gyanús hajó, melly föl vagy lefelé evez a' Szulina ágon, ha embereit szárazra akarja kiszállítani, hogy vonókötélre fogassa magát, vagy más bármilly okokból, azt csak a' jobb oldalon 's parton teheti, melly part minden egészségi felvigyázás alul föl van mentve. — Ha valamely gyanús hajó nehezen vétetheti magát vonókötélre, vagy árdagály, szél, vagy más oknál fogva kénytelen volna a' szabad közlekedésű parthoz közelíteni: meghagyatik neki: hogy se a' veszteglési őrökkel, se egyéb személyekkel, kiknek szabad közlekedésűk van, érintésbe ne jöjjen; semmit a' szárazra ki ne szállítson, vagy bármily tárgyat a' parton ne hagyjon: semmiféle személyt mulhatlan szükség nélkül a' szárazra ne szállítson, 's vigyázzon, hogy azok, kik a' hajóknak vonó kötéltbe (alatságba) fogatására kiküldetnek, semmi ürügy alatt a' parttól el ne távozzanak, se el ne széledjenek, mint-hogy ezek tartoznak magukat helyről helyig a' partőrök által kíséretetni. — A' gyanús hajó azonban ott, hol mind a' két part egyenlően kedvez hajóvontatásnak, azonnal a' jobb partra tartozik átmenni. 5) A' gyanús hajó, melly akár jégtorlás akár zivatar által szenvedett, különöség nélkül mind a' két parton kereshet segélyt, — a' part-őrök minden kért segélyt fognak neki nyújtani, hogy a' hajó rakványa megmentessék. Illy esetekben a' szabad közlekedésű személyeknek is meg van engedve a' gyanús tárggyakkal 's személyekkel érintésbe jöni, ámde akkor ezek köteleztetnek a' legközelebbi veszteglésben a' kiszabott veszteglőt kiállani. Az olly gyanús hajó azután, melly a' veszélyből így kiszabadult, mihelyt szállóvá tétethetik, tartozik vagy a' jobb partra átkelni, vagy útját tovább folytatni. Ha valamely hajókapitány a' duna-torkolaton vagy magán a' folyón némi incselkedéseket vagy bosszontásokot gondolna szenvedni, 's ha nem adatik neki tüstént elégtétel: tanácsolja, sőt kéri őt a' legfelsőbb hatóság, hogy, mihelyt csak lehet, adja be panaszát, az ezt igazoló minden bizonyítvánnyal együtt, a' kischeneff-i katonai-igazgatónak Beszarábiában; sőt jó volna, ha az e'féle irományok gyorsposta által mozdítatnának elő, 's a' horitékra ez iratnék: „Sürgötös ügyben.“ — A' kapitány hasonló panaszával az odesszai új oroszországi fő kormányzóhoz is folyamodhatik.

Május első napján ünneplék a' moszkvai németek évenként örömnapijokat a' sakolniki fenyűerdőben; május elsején történt ugyanis, hogy Nagy Péter czár az első orosz és szász gyarmatokat ezen erdőben megvendéglé. A' kedvetlen idő daczára is mintegy 2000 kocsis gyülekezett össze a' mondott helyre. — Május 18án ment végbe a' császári kertben a' szinte évenként előforduló mátkaszende. Ez ünnepélyes szertartás abban áll, hogy a' házassági vágyat érző fiatalok a' nagy sétatut két oldalán hosszú sort alkotnak, 's a' már férjhez mehető vagy is eladó szüzeket, 5—6 óra hosszat magok előtt jártatják, kik legdiszes ruhákba öltözve mutatják meg e' napon magokat jövőndő férjeiknek. Következő napon elkezdődnek a' szülékkeli alkudozások, 's nagy számú házasság a' szemle sikere. Azt hinné az ember, hogy illy módon fehetlen szerencsés házasságoknak köttetni, pedig a' tapasztalás ellenkezőt bizonyít.

O L A S Z O R S Z Á G.

A' napolyi hírlap bőven leírja azon földrengést, melly apríl végén Calabriát 's különösen ennek Rossano kerületét látogató — Rossanóban, Crosiában, Padoli, Scala 's a' t. helységekben alig maradt lakható ház; az elsőben 92 személy találta a' romok alatt halálát, 's 80 megsebesült; Crosiában a' holtak száma 160ra, a' sebeseké 100ra megy; egyéb helyeken is számos emberélet veszett el. — A' földrengés más vidékekre is terjengett, de kisebb mértékben.

Gabonaár Pest 's vidéki városok piaczin; pozs. mérője váltó gar.

	buzs	kétszer.	ross	épa	szab	kukur.	köles
jul. 24n Miskolcz	96—92	74—70	58—54	40—35	30—25	46—42	135—130
jun. 30án Ungvár	70	64	44	24	28	56	—
„ 30án Baja	70—60	44—47	33	23	20	34	37
jul. 7én Mosony	117—80	60—50	57—50	50—40	39—35	70	—
„ 5én Debreczen	100—80	60—50	40	40	35	55	60
„ 9én Komárom	100	78	48	43	36	75	—
„ 8án Uj-Bécs	90—80	—	—	—	—	—	—
„ 7én Lónoz	90	—	53	40	25	—	—
jul. 15kén Pest	113—93	70—60	56—50	53—49	46—43	83—73	—

Pénzkelet: július 13kén: 5 pCtes st. k. 104 5/8; — 4 pCtes 99 29/32; — 3Ctes: 75 29/32; — magy. kir. kam. 2 pCtes köt. 51 1/2; Bankrészevény 135 1/2.
Dunavízállás: július 14kén 6' 6" 6" — 15kén 6' 6" 3" — 16kén 6' 6" 6".
Kassai lotto-buzás július 9kén: 13. 62. 69. 31. 19.

A' mészárszéki jog.
Lippán mészárszék, és földek nélkül.
A' révészeti jog.
Lippán a' Maros vizén.

A' majorföldek.

	Szántó- földek.	Kaszálók.	Legelők.	Egyebnemű földek.
Holdak száma.				
Guttenbrunon	2	—	840	—
Fraunaun	427	—	32	—
Kellmákon	3	—	359	—
Bellotinczen	—	18	82	214
Allioson	—	—	148	—

A' favágás.
Lippán 34 holdnyi erdőségen
Hoszuszón 17 — — —
Kellmákon 15 holdnyi erdőségen
Bellotinczen 22 — — —

A' bogsáni kamarai számtartóság kerületében.
Julius 26án 1836dik esztend.

A' bormérési jog.

Goruján borházzal, földek nélkül
Resitzán — — —
Bogsánon — — —
Vasziován borházzal, földek nélkül
Königsnadon — — —

A' majorföldek.

	Szántó- földek.	Kaszálók.	Legelők.	
Holdak száma.				
Grassován	—	—	—	3328 ⁰⁰⁰
Kerlistyán	—	17	—	1776 ¹³⁷
Bogsánon	126 ⁵⁵⁰	79	—	10282 ⁷⁰
Ezeresen	111	393 ³⁵⁰	—	2457 ⁵⁴
Tirnován	—	88	—	18122 ⁵³

A' rékasi kamarai számtartóság kerületében.
Julius 20kán 1836dik esztend:

A' bormérési jog.

Bároson a' kamarai hidnál, koresma, és földek nélkül
Nagy-Jopolovetzen vendégfogadóval, és 17 holdnyi kaszálóval
Kizeton vendégfogadóval, és 18 holdnyi kaszálóval
Szuszánovetzen koresma nélkül, és 18 holdnyi kaszálóval.

A' majorföldek.

Poerulon „ „ „ 616⁷⁰⁰⁰ holdnyi legelő.

A' Lugosi kamarai tiszttartóság kerületében,
julius 25kén 1836dik esztend.

A' bormérési jog.

Bozsuron vendégfogadóval, földek nélkül
Kis.Kostélyon — — —
Daruváron borházzal, és 18 holdnyi kaszálóval.

A' majorföldek.

	Szántó földek.	Kaszálók.	Legelők.	Gyümöl- csösök.	Szőlők.
Holdk száma.					
Kuttinán	428 ⁸⁰⁰	—	231 ⁰⁰⁰	—	—
Magyar-Szákoson	373 ⁷⁰⁰	232 ¹⁰	1173 ³⁹⁰	7 ¹⁴⁰	6 ¹²⁰⁰

A' Facseti kamarai tiszttartóság kerületében.
Julius 28kán 1836dik esztend.

A' bormérési jog.

Baleson koresma nélkül 19 holdnyi földekkel.

A' majorföldek.

Ohaba-Szerbászkán
Békamezőn
Kápolnáson
Bulzán
Brazován

Szántó földek.	Kaszálók.	Legelők.	Egyébnevelő földek.	Gyümölcsös.
Holdak száma.				
33	—	1037 ³³⁴	—	—
154 ¹⁵⁰	124 ⁴⁴⁰	199 ⁶⁰⁰	—	—
—	—	2566 ²⁰⁰	—	—
102	—	907 ²⁴	—	1 ¹⁰⁰⁰
—	—	575 ⁶⁰⁰	—	—

Bérleni szándékozók tehát (ide értvén a' jó erkölcsű zsidokat is) elegendő bánatpénzzel felkészülve meghatározott napokon, és helyeken tartandó árverésekre ezennel azon hozzáadással hivatnak meg, hogy a' kótyavetye után teendő ajánlatok, semmi szín alatt el nem fogadtatnak. Temesváron maj. 9kén 1836dik esztend.

1) Sajtó alatt vagyon, 's onnan a' jövő augustusi debreczeni vásárra kikerül illy czimű munka.

Értekezés a' kettős-betűjű hangokról, és azoknak jegyeikről a' magyar nyelvben, sok nevezetes szószármaztatási észrevételekkel egybeszóve;

i r t a

KEREKES FERENCZ

mellyhez járul mintegy második rész gyanánt: Kitérések a' kettős betűjű hangokról való értekezéshez, az ott érintett szószármaztatási észrevételeknek bővebb kifejtésére. —

Az olvasó közönség ítéletét ezen munkáról megelőzni nem akarjuk; mindazáltal bátor kodunk ezt, sok általános és a' nyelveket közönségesen illető nevezetes elveire nézve mind helyesirási mind szószármaztatási tekintetben, minden tudós nemzetek' nyelvvizsgálóinak, jelesben pedig és mindenek felett, hazánk minden oly tudományos műveltségű fiainak, kiket nemzeti nyelvünk ügye, sőt általában is a' nyelvek tudománya érdekel, előre különös figyelmökbe ajánlani. —

Az egész munka fog állani nagy Srétben sz. kir. Debreczen városa könyvnyomtató intézetében csinosan és gazdaságosan szép papirosra nyomtatva közel negyven ivek ből: egy réz tábla nyomattal még is bolti ára borítékba kötve lesz csak 1 ft. 12 kr. ezüstben.

Debreczenben Julius 2án 1836

Néhai özv. Csáthy Györgyné
könyváros Örökösei (3)

3) JÓSZÁG-ELADÁS. Néhai báró Vécsey Ignácné b. Kemény Anna ur-asszonynak magyarországi és Gömör vmegyében Ajnácskőn, Kerekgedén és a' Bataházi pusztá fele részében levő örökös rész-jószágát az örökösök nagyobb része eladni szándékozván, kik ezen jószágot megvásárolni akarnak, bérmentes levelekkel kívánságaikat jelentsék akár Rima-Szombathoz közellevő Kisfalud helységben urodalmi ügyész Adorján Dávid urnál, akár Kolozsvárt az Erdélyi Híradó szerkesztő-hivatalánál.

3) Eladó ürük. Tek. Pest vmegyében kebelzett Nagy-Bocsaí pusztán Vadkert mellett ezer darabon felül finomgyapjas ürük vannak eladók, mellyek nem csak további tartásra de mészárszékekre is használhatók. Bővebb tudósítást vehetni valamint alkura léphetni ugy helyben mint szinte mélt. gróf. Brunswick Ferencz ur Martonvásári gazdasági tisztségénél. Martonvásár Julius 5. 1836. (3)

3) Tek. Pest vmegyében helyezett Polgárdi pusztán Ketzelt mellett mintegy 600 erdei ol puha fa, f. esztendei auguszt 8kán ott helyben a' majorban tartandó árverés útján el fog adatni; a' venni szándékozók illendően meghívattak. (3)

Eladó - hajók.

2) Négy, keményfából épült, mindennemű hajókázatra alkalmas járművel (Fahrzeuge), eszközökkel és kötélneműkkel legjobban ellátott, 6—7 ezer mázsa terhet viselhető hajó, nem különben tartalékban heverő hajókészületek, úgy mint horgonyok, hajószegek, vas rudak, felső utra megkívántató rézedények — továbbá 22 nagy termetű, hajó vontásra alkalmas, ló, 12 teherhordó nagy szekér, több lószerszám, és más egyebek; — továbbá 1 kemény bókonyú és oldalú, de látgy tetejű minden szükségű készületekkel jól ellátott 5600 mázsa terhet viselhető hajó; szinte úgy épült, leginkább a' marmarosi sóvitelre alkalmas 2500 mázsával terhelhető 6 kisebb hajó minden készülettel, szerszámmal, és kötéllel; — végre 6 jó csajka, az azonnali készpénz fizetés mellett eladandók. Ha valaki pedig egy, vagy több illyes hajót nagyobb, vagy rövidebb időre haszonbérbe venni akarna, ez iránt is lehet alkura lépni.

A' venni vagy haszonbérleni kívánók akaratjukat ne terheltessenek Budán, lent a' Rudasfürdőnél a' Nádortéren, 565 szám alatt a' felső emeleten az illető tulajdonosnál személyesen, vagy postán — de bérmentett levéllel — mentül előbb megtenni. (3)